

Zasad jedini arhivski podatak o njegovu radu ukazao je na dva kipa s pet reljefa izrađenih 1469. za klasično koncipirani oltar Gospe u crkvi Sv. Ivana u Norči. Oko 1485. Duknović odlazi na dvor Matije Korvina u Ugarsku i tu proširuje tematiku rada. Premda su mu djela stradala već u provalama Turaka, figuralna fontana Herakla s lernejskom hidrom i kruna zdenca iz kraljevske vile u Višegradu te reljefna pala oltara iz pavlinske crkve u Diósgyőru potvrđuju njegovu visoku vrsnoću. Zaslužan za prenošenje lik. spoznaja tal. renesanse na Dunav i unapređivanje tamošnje umjetnosti, D. je dobio plemićki naslov i feud s dvorcem Majkovec u Hrvatskoj. Smatra se da je portretirao uglednike iz humanističkoga kruga, te mu pripisuju niz plitkoreljefnih portreta po eur. muzejima, uključujući fragmente nadgrobne ploče biskupa L. Baratina, čuvane u Zagrebu. Održavajući trajne veze sa zavičajem, D. se čvršće potvrdio u Trogiru. Osim kipova u renesansnoj kapeli gradskoga zaštitnika Sv. Ivana kao remek-djela iz zenita stvaralaštva i Sv. Tome sa znakovima staračke sustalosti — opus mu je dopunjen kipom Sv. Magdalene iz franjevačkoga samostana, portalom s puttom grbonošom palače Cipiko, lunetom s grbom obitelji Cega, te grbom s klesarskim priborom. To su ujedno i najbolja djela zrelorenesansnoga kiparstva u nas. Pošto su Dubrovčani odbili da ga prime u službu, zadnje godine života proveo je na susjednoj obali Jadrana. U Veneciji je 1498. prihvatio izvedbu monumentalnoga oltara Sv. Marka (sa 17 figura), ali ga nije završio, a ono što je učinio nije očuvano. Otada potječe izražajni reljef *Bl. Dj. Marije* u padovanskomu muzeju i poprsje A. Zena u muzeju Correr. Zadnji svoj rad, grobnicu Blaženoga G. Gianellija s očiglednim gašenjem kiparske snage, D. je 1509. ostavio u katedrali u Anconí.

Zaslužujući visok položaj u ukupnomu razvoju renesansne skulpture, D. se ubraja među najznačajnije umjetnike slav. podrijetla koji su pridonijeli tal. umjetnosti i koji su ujedno tim iskustvom obogatili i baštinu svoje zemlje.

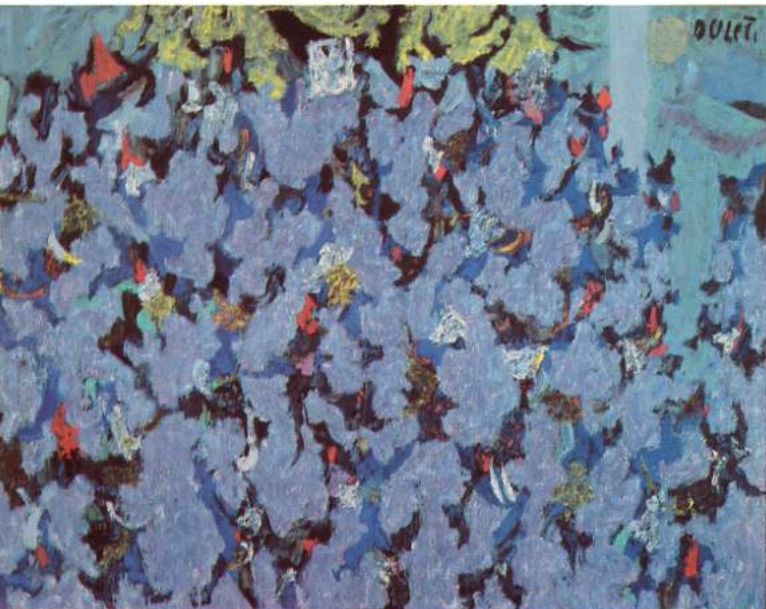
LIT.: G. Fabriczy, Giovanni Dalmata, Jahrbuch der Königlich preussischen Kunstsammlungen (Berlin), 1901. — C. Fisković, Djela Ivana Duknovića u Trogiru, HZ, 1950. — S. Antoljak, Novi podaci o trogirskim kiparima Ivanu Duknoviću i Stjepanu, Peristil, 1954, 1. — K. Prijatelj, Ivan Duknović, Zagreb 1957. — J. Balogh, Ioannes Duknović de Tragurio, Acta historiae artium Academiae scientiarum Hungaricae (Budapest), 1960, 1–2. — C. Fisković, Ivan Duknović Dalmata, ibid., 1967, 1–3. — Isti, Duknovićeva vrata Cipicove palače u Trogiru, Peristil, 1968, 10–11. — Isti, Duknovićev kip apostola Ivana u Trogiru, Peristil, 1971–72, 14–16. — Isti, Ivan Duknović, Joannes Dalmata, u domovini, Split 1990. — I. Fisković, Likovna kultura ugarsko-hrvatskih kraljeva u Korvinovo doba, Mogućnosti, 1990, 11. — S. Štefanac, Bilješke o Ivanu Duknoviću, Prilozi — Dalmacija, 1990. I. Fis.

DULČIĆ, Ivo, slikar (Dubrovnik, 11. VIII. 1916 — Zagreb, 2. III. 1975). Studirao je pravo u Beogradu i Zagrebu. Crtao i objavljivao karikature u Dubrovniku 1934. Na Akademiju u Zagrebu upisao se 1941 (O. Mujadžić, Lj. Babić). Studij napušta 1946. i seli u Dubrovnik. Od 1955. boravi u Zagrebu i Dubrovniku. — Njegovi rani radovi slijede pouke Lj. Babića i kolorističkoga intimizma koji je u hrv. slikarstvu prevladavao u četvrtom desetljeću (*Mrtva priroda s Holbeinom*, 1949). Poč. pedesetih godina rasvjetljuje paletu, slika dubrovačke krajolike i interijere u kojima osobitu pozornost pridaje samostalnosti boje (*Mrtva priroda s mornarskom skrinjom*, 1953). Od tada u njegovu djelu prevladava snažni, ali odmjereni kolorizam, utemeljen na nanosima čiste boje, što odaje srodnost s fovističkom estetikom. Istodobno, Dulčićevi kolopleti boja ukazuju na kontinuitet, začet još u »zagrebačkoj šarenoj školi« na poč. XX. st. Mnoge njegove slike prožete su ozračjem nadrealnoga, a gdje kad se nadrealnost iskazuje rekvizitarijem, odnosno fantastičkim preobrazbama motiva (*Mrtva priroda*, 1953). Premda je u svojem slikarstvu zaokupljen klasičnim motivima (krajolik, mrtva priroda, figuralna kompozicija, portret), D. ih, počevši od sred. pedesetih godina, komponira u skladu s konceptom prostora koji se najizrazitije iskazivao u enformelu: skupine likova, viđene odozgo, svedene su na ritmizirane mrlje boje i zajedno s elementima krajolika sugeriraju neograničen prostor (*Maestral i kupači*, 1954; *Plaža*, 1955; *Ples*, 1956). Ponegdje je kompozicija usmjerena na naglašavanje jezgre u središtu (*Seoska procesija*, 1956), što će se kasnije izraziti gotovo kao znak na površini (*Požar*, 1970). U tim godinama D. se nalazi na granici nefigurativnog i figurativnog predočavanja, dopuštajući ponekad da prevagne prvo (*Dubrovačke ljetne igre*, 1965). U portretima (*O. Delorko*, 1961; *A. Masle*, 1965; *K. Strajnić*, 1965; *J. Kljaković*, 1968) također je izraziti kolorist koji gradi slikarsku skladbu na temelju ornamentaliziranih mrlja. Figurativne je naravi i njegovo sakralno slikarstvo, također intenzivnih boja i počesto stiliziranih oblika, a gdje kada isto tako

I. DUKNOVIĆ, Sv. Ivan Evanđelist. Trogir, katedrala ►

I. DULČIĆ, *Ples*, Zagreb, Moderna galerija

prožeto novim vrednovanjem prostora. Već prvim svojim sakralnim djelom, velikom freskom *Krist Kralj* u crkvi Gospe od zdravlja u Splitu (1959), unio je lik. modernitet u sakralne prostore u nas. Slijedili su tematski različiti radovi sakralne naravi u raznim tehnikama (ulje na platnu, mozaik, vitraj) u crkvama u Zagrebu (Sv. Franjo, Majka Božja Lurdska), Dubrovniku (Mala braća, Sv. Mihajlo), Sarajevu (Sv. Ante na Bistriku), Essenu (kapela hrv. iseljenika), Košljunu (Navještenje Bl. Dj. Marije), Gučoj Gori (Sv. Franjo), Kreševu (Uznesenje Bl. Dj. Marije), Podmilačju (Sv. Ivan Krstitelj) i Brusju (Sv. Juraj).

Prvi put je izlagao na izložbi ULUH-ove podružnice za Dalmaciju u Splitu 1948. Samostalne izložbe priredio je u Zagrebu (1950, 1964, 1965, 1970/71, 1975, 1983, 1988), Rijeci (1953), Beogradu (1954), Splitu (1960, 1985), Dubrovniku (1962, 1971, 1972, 1985, 1986, 1988), Firenci (1963) i Essenu (1969). S I. Kožarićem izlagao je u Zagrebu (1956), Ljubljani (1957) i Beogradu (1958), a s A. Guberinom u Splitu (1965).

LIT.: B. Fučić, Put umjetnika, Riječki list, 16. VI. 1953. — R. Putar, Ivo Dulčić, Zagreb 1958. — J. Soldo, Krist Kralj, monumentalna freska Iva Dulčića u crkvi Gospe od Zdravlja, Split 1960. — M. Peić, Ivo Dulčić, Zagreb 1968. — S. Jesitschoff, Der Maler Ivo Dulčić, Die Kunst (München), 1968, 11. — V. Novak-Oštrić, Ivo Dulčić (katalog), Zagreb 1970. — G. Gamulin, Ivo Dulčić, ŽU, 1971, 14. — A. Karaman, Ivo Dulčić (katalog), Dubrovnik 1986. — Isti, Ivo Dulčić, Dubrovnik 1988. — I. Zidić, Ivo Dulčić (katalog), Zagreb 1988. D. Hč.

DUMENGJIĆ, Selimir, arhitekt (Velika kraj Požege, 30. I. 1903 — Zagreb 9. XI. 1983). Studij arhitekture završio u Zagrebu (1927). Posvetio se projektiranju zdravstvenih zgrada te izradbi normativa za njihovu gradnju. Autor je školske poliklinike u Đakovu (1929), obnove pogorjela sela Donji Kraljevec u Međimurju (1935—36), laboratorija Higijenskoga zavoda i Škole narodnoga zdravlja (1940) i Škole za socijalne radnike (1953) u

Zagrebu, Zavoda za duševno zaostalu djecu u Stančiću kraj Dugog Sela (1954) i industrijske ambulante u Krapini (1966). Prve nagrade (zajedno sa Z. Dumengjić) dobio je na arhitektonskim natjecanjima za Higijenski zavod u Banjoj Luci (1931), palaču radničkih ustanova u Zagrebu (1932), Dom jugoslavenskoga učiteljskoga udruženja u Novome Sadu (1934), škole u Kičevu, Skoplju i Velesu (1952), bolnicu u Nikšiću (1954), dječju bolnicu u Podgorici (1954), za zgradu »Vjesnika« u Zagrebu (1956). Za rad na temu »Seoska kuća« (1937) dobio je posebno priznanje na međunarodnoj izložbi »Umjetnost i tehnika« u Parizu.

LIT.: B. Bunić, Pioniri zagrebačke moderne arhitekture, ČIP, 1970, 280. — T. Premrl, Zdravstveni objekti i projekti međuratne arhitekture, Arhitektura, 1975, 152—153. — Isti, In memoriam Selimiru Dumengjiću (1903—1983), ČIP, 1983, 12. — Isti, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1990. T. Pl.

DUMENGJIĆ, Zoja, arhitektica (Odesa, 31. XII. 1904). Arhitekturu završava u Zagrebu 1927 (E. Šen i H. Ehrlich). God. 1954—77. direktor je i glavni projektant Arhitektonskoga projektinoga biroa »Dumengjić«. Bavila se uglavnom izgradnjom bolnica i zdravstvenih ustanova. Projektirala je paviljon bolnice za zarazne bolesti u Zagrebu (1935), paviljone odjela za tuberkulozu (1936) i odjela za zarazne bolesti bolnice u Varaždinu (1938), Školu sestara pomoćnica u Mlinarskoj ul. u Zagrebu (1938), bolnice za tuberkulozu kosti i zglobova u Biogradu na moru (1946) i za tuberkulozu pluća u Novome Marofu (1948), Dječje odmaralište »Vladimir Nazor« u Crikvenici (1948), opće bolnice u Splitu (1951—75) i Ogulinu (1975), zgrade medicinskih centara u Sisku (1953), Koprivnici (1960, 1975) i Karlovcu (1961—77) te domove zdravlja u zagrebačkim općinama Črnomerec (1953), Trnje (1953) i Medveščak (1960) te u Kutini (1953), Zavod za rehabilitaciju u Zagrebu (1953), Zavod za zaštitu zdravlja grada Zagreba (1954), Centar za ginekološki karcinom u Zagrebu (1962), Srednju medicinsku školu u Karlovcu (1975). Zajedno sa S. Dumengjićem dobila je prve nagrade na arhitektonskim natjecanjima za Higijenski zavod u Banjoj Luci (1931), Dom jugoslavenskog učiteljskog udruženja u Novom Sadu (1934), škole u Kičevu, Skoplju i Velesu (1952), bolnicu u Nikšiću (1954), dječju bolnicu u Podgorici (1954), za zgrade »Vjesnika« u Zagrebu (1956). Izlagala je na svjetskoj izložbi u Bruxellesu 1958.

LIT.: Arhitekt Zoja Dumengjić, ČIP, 1960, 105. — Arhitektonski projektin biro »Dumengjić« 1954—1964, Zagreb 1964. — T. Premrl, Zdravstveni objekti i projekti hrvatske međuratne arhitekture, Arhitektura, 1975, 152—153. — Isti, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1990. T. Pl.

DUPLANČIĆ, Boris, arhitekt (Split, 1. II. 1942). Diplomirao arhitekturu u Zagrebu 1966 (M. Kauzlarić). Glavno je područje njegova djelovanja stambena arhitektura (stambeni neboder »Ružmarinka«, 1972; zgrada u ul. Nad lipom, 1977; Mandaličina 12—16, 1986; Ilica 167—171, 1987; Vrbik 5K 5—1, 1990, u Zagrebu; zgrade u Dugom Selu, 1980, i Zelini, 1981), servisne zgrade (autoservis u Novoj Gradiški, 1969; radionice i skladište »Rukotvorina«, 1975; ljevaonica »Strugar« u Gornjoj Bistri, 1981) i oblikovanje interijera (»Samoborska pivnica« u Samoboru, 1978; »Krapinska pivnica« u Krapini, 1979. te obnova Centra za smještaj djece u obitelji u Nazorovoj ul. u Zagrebu, 1980). Autor je djelomično realizirana turističkoga naselja »Bili Brig« u Lovištu na Pelješcu (1988). Novu prostornu organizaciju i strukturiranje volumena ostvaruje nadograđujući na oblikovne elemente međuratne zagrebačke škole arhitekture (dječji vrtić u bivšemu Wellerovu vrtu u Zagrebu, 1981).

LIT.: I. Crnković, Stambeni toranj na Ružmarinki, ČIP, 1974, 250. — Ž. Čorak, O vrtiću u vrtu, Arhitektura, 1981, 178—179. — E. Šmit, Dva koraka naprijed, jedan korak natrag, ČIP, 1990, 447. — T. Odak, Stanovanje je arhitektura, Arhitektura 1989—1991, 208—210. J. M. M.

B. DUPLANČIĆ, dječji vrtić u bivšemu Wellerovu vrtu u Zagrebu

DURIEUX, Tilla, njem. glumica i kolekcionarka (Beč, 18. VIII. 1880 — Berlin, 21. II. 1971). Sklanjajući se pred Hitlerom, nastanila se 1934. u Zagrebu. Posjedovala je vrijednu zbirku umjetnina (oko 110 predmeta) koja je zajedno sa zbirkom Z. Lubienski, bila pristupačna javnosti (Jurjevska 27). U zbirci su se nalazila djela Kleea, Chagalla, Barlacha, Brila, Brueghela, van Goyena, predmeti egipatske, mikenske, antičke, etruske, kineske i perzijske umjetnosti te skupocjeni kristali i porculan. Bavila se i kreiranjem lutaka, i kostimografijom za Zagrebačko kazalište lutaka. God. 1956. vratila se u Berlin. Manji dio njezine zbirke (19 predmeta) postao je vlasništvom grada Zagreba (Muzej grada).

LIT.: S. Šterk, Tilla Durieux i njezina zbirka umjetnina u Zagrebu (katalog), Zagreb 1986. — Repertoar hrvatskih kazališta, I, II, Zagreb 1990. P. C.

ИВАЛЕН БУДИ
НАПОСЕРАТОМ

ГОСПОДИНЕ МОИ
ГОСПОДИНОМ СУНЦЕМ